

ธรรมานุศาสตร์

เพื่อให้ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและส่งเสริมให้กำลังพล ทอ. มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ

ธรรมานุศาสตร์ มงคลที่ ๒๑ ไม่ประมาทในธรรม – พระอินทร์มาเตือนสติ

สรรพสัตว์ทั้งหลายที่เกิดมาล้วนเคยเป็นญาติกันมาก่อน โลกใบนี้เปรียบเสมือนบ้านหลังใหญ่ที่มีประชากรโลกเป็นสมาชิกครอบครัวใหญ่ การมีจิตเมตตาปรารถนาดีต่อกัน มีจิตกรุณาช่วยเหลือกันให้พ้นทุกข์ มีมุทิตาจิตต่อความดีของผู้อื่น รวมทั้งมีอุเบกขาธรรม วางใจเป็นกลาง ๆ ทั้งในเรื่องดีและเรื่องร้ายที่บังเกิดขึ้น นับเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนพึงมีต่อกัน ความรู้สึกเช่นนี้จะเกิดขึ้นได้ ต่อเมื่อจิตของเราได้พัฒนาให้มีคุณภาพ มีความบริสุทธิ์ยิ่งขึ้น เราจะมีความสุข และอยากจะแบ่งปันความสุขให้กับทุก ๆ คน ซึ่งความรู้สึกนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสันติสุขอันไพบูรณ์

ในท่ามกลางความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ มนุษย์ส่วนใหญ่ยังมีความรู้ไม่สมบูรณ์ และมักติดอยู่ในเรื่องปลีกย่อย มากกว่าที่จะมาสนใจในเรื่องที่เป็นสาระแก่นสาร จึงเป็นเหตุให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งขัดแย้งกัน เกิดการแตกแยกทางความคิด มีความหวาดระแวง ขาดความสมัครสมานสามัคคีกัน สังคมโลกจึงต้องเดือดร้อน และเต็มไปด้วยการต่อสู้ แข่งขันชิงดีชิงเด่นแย่งชิงอำนาจ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวให้มากที่สุด แต่ดูเหมือนว่า ยิ่งแสวงหาก็กยิ่งพบกับความทุกข์ทรมานที่ทับทวีมากยิ่งขึ้น

เมื่อใดที่ทุกคนในโลก รู้จักที่พึงที่ระลึกว่า มีสิ่งเดียวเท่านั้น คือ พระรัตนตรัย ซึ่งทุกคนสามารถปฏิบัติให้เข้าถึงได้ด้วยตนเอง ด้วยการทำให้หยุดนิ่ง จนเข้าไปพบกับแหล่งกำเนิดของความสุขที่แท้จริง และได้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายในตัว เมื่อนั้น ความขัดแย้งก็จะหมดสิ้นไป จะมีแต่ความเมตตาปรารถนาดีที่เกิดจากใจบริสุทธิ์หยุดนิ่ง ความรู้สึกว่าเป็นเครือญาติกันจะเกิดขึ้น จะมีความรู้สึกเห็นอกเห็นใจกัน ความรู้สึกแบ่งปันจะเกิดขึ้น เพราะรู้ว่า ทุกคนยังตกอยู่ในห้วงทุกข์แห่งสังสารวัฏ ยังไม่หลุดพ้นจากกรุงขังสัตว์โลกขนาดใหญ่ ซึ่งมองไม่เห็นด้วยตาเปล่าคือภพสามนี้ไปได้ การช่วยกันเพื่อให้หลุดพ้นจากความทุกข์ไปสู่ฝั่งพระนิพพาน จึงเป็นภารกิจที่เป็นสาระที่แท้จริงในการมาเกิดของมวลมนุษยชาติ

เนื่องจากบางยุคบางสมัย เมื่อมนุษย์เกิดมาแล้ว ขาดกัลยาณมิตรผู้ชี้ทางสว่าง ไม่ได้ฟังพระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชีวิตจึงเต็มไปด้วยการแก่งแย่งชิงดีชิงเด่น ไม่รู้จักเป้าหมายชีวิตที่แท้จริง จึงไปแสวงหาความสุขที่ไม่ถูกวิธี แสวงหาความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น ขาดความรัก ความเมตตาต่อกัน ทำให้ประพตติผิดศีลธรรมจนเป็นเรื่องปกติ เมื่อละโลกไปแล้วย่อมต้องไปเกิดในอบายภูมิ

เหมือนในสมัยที่พระกัสสปพุทธเจ้า เสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว หลังจากนั้นไม่กี่ร้อยปี พระพุทธศาสนา เริ่มเสื่อมลงไปมาก ประชาชนละเลยการประพฤติธรรม ไม่รักษาศีล เจริญภาวนา บ้านเมืองเต็มไปด้วย การคดโกง คนพาลมีอำนาจในการปกครอง ส่วนคนดีก็ถูกกลั่นแกล้ง คนทำบาปอกุศลกันมาก ทำให้ชีวิต หลังความตาย ต้องไปสู่อบาย ทุคติ วินิบาต นรก ที่จะไปบังเกิดในสุคติภูมินั้นมีน้อยมาก ในที่สุด พระอินทร์ต้องลงมาเตือนสติ เพราะทรงเห็นว่า **ที่มนุษย์ไปบังเกิดในอบายภูมิ เป็นเพราะตกอยู่ในความ ประมาท ขาดความเมตตาต่อกัน คนดีถูกรังแก คนพาลเป็นหัวหน้า ใช้อำนาจในทางที่ผิด** พระอินทร์ จึงทรงหาวิธีที่จะช่วยเหลือนมนุษย์ ให้ได้มาบังเกิดบนสวรรค์ และหาทางที่จะรักษาพระพุทธศาสนา ให้ยืนยาวต่อไป จึงรับสั่งให้มาตลีเทพบุตร แปลงเป็นสุนัขดำ ตัวใหญ่เท่าม้าอาชาไนย ท่าทางดุร้าย น่าสะพรึงกลัว บนหัวมีพวงดอกไม้แดง มีรัศมีร้อนแรงเป็นไฟลูกโพลงออกจากเขี้ยวทั้งสี่ มีเชือกเส้นใหญ่ ผูกคอไว้ ส่วนพระอินทร์แปลงเป็นพรานป่า ประดับพวงดอกไม้สีแดง ถือธนูขนาดใหญ่ กวัดแกว่งวชิราวุธ ทำให้เกิดสายฟ้าแลบ เสียงดังสนั่นสนั่นสะเทือนไปทั่วทั้งโลก พลังประกาศด้วยเสียงดังก็ก้องไปทั่วโลกว่า **“พวกมนุษย์ผู้ใจบาป โลกกำลังจะพินาศแล้ว”** จากนั้น พระอินทร์ให้สุนัขเห่ากรรโชกชู่ขวัญชาวเมือง ทำให้ชาวเมืองเกิดความกลัวตายไปตาม ๆ กัน เหล่าอำมาตย์ข้าราชการพากันกราบทูลให้พระราชา สั่งปิดประตูเมืองทุกทิศทุกทาง เพื่อไม่ให้สุนัขดำเข้ามา แต่นายพรานพร้อมด้วยสุนัขดำกระโดดข้าม กำแพงมาได้ พระเจ้าอสุสินรราชซึ่งเป็นผู้ปกครองสมัยนั้น ได้ขอร้องนายพรานว่า **“อย่าให้สุนัขดำ เข้ามา”** นายพรานตอบว่า **“สุนัขนี้ต้องการกินเนื้อมนุษย์ที่เป็นศัตรูกับเรา”** พระราชาตรัสถามถึง คนที่เป็นศัตรูของนายพรานว่า **“มีลักษณะอย่างไร”** นายพรานจึงประกาศให้ชาวเมืองรู้ว่า **“ผู้ประพฤติ ผิดศีลผิดธรรม ไม่เลี้ยงดูบิดามารดา เป็นคนอกตัญญู ดูหมิ่นผู้มีพระคุณ คนเหล่านี้แหละที่เป็นศัตรู ของเรา** สุนัขดำจะเคี้ยวกินผู้ที่ไม่มีจิตเมตตา ชอบรังแกเบียดเบียนผู้อื่น ไม่ประกอบ สัมมาอาชีวะ ประพฤติผิดในกาม แสวงหาความสุขบนความทุกข์ของผู้อื่น หมกมุ่นอยู่ในอบายมุข โดยไม่ทำความดี ะไร” เมื่อพรานปากกล่าวจบ ทั้งพระราชาพร้อมด้วยอำมาตย์ข้าราชการ ต่างหวาดหวั่นสะดุ้งกลัว ไปตาม ๆ กัน เพราะรู้ตัวว่าบุคคลที่นายพรานกล่าวถึง ก็คือพวกตน จึงพากันอ้อนวอน ขอร้องให้ นายพรานช่วยห้ามสุนัขอย่าให้เข้ามาทำร้าย แต่สุนัขก็ยังแสดงอาการดุร้ายหนักยิ่งขึ้น ทำท่าเหมือนจะ กระโดดกัดพระราชาพร้อมทั้งบริวาร

เมื่อนายพรานเห็นว่าทุกคนมีจิตอ่อนโยนลงแล้ว จึงได้เหาะขึ้นไปในอากาศ กลับร่างเป็น พระอินทร์ดังเดิม และประกาศ ให้มนุษย์รู้ว่า **คนที่ละโลกและไปเสวยทุกข์ทรมานแอดอยู่ในนรก มีมากมายนับไม่ถ้วน ส่วนคนที่ไปเสวยสุขบนสวรรค์นั้นมีเพียงนิดเดียว ถ้าผู้ใดปรารถนาจะไปสวรรค์ ก็ให้หันมาประพฤติธรรม เริ่มต้นทำความดีตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป**

ตั้งแต่นั้น มนุษย์พากันตั้งใจทำทาน รักษาศีล เจริญภาวนา หมั่นประพฤติธรรมอยู่เป็นนิตย์ ทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข สันติภาพก็กลับคืนมาอีกครั้งหนึ่ง พระพุทธศาสนาก็ได้เจริญรุ่งเรืองยาวนานสืบต่อไป เมื่อผู้คนละโลกไปแล้ว ได้ไปบังเกิดในสวรรค์กันมากมาย

เพราะฉะนั้น พวกเราทุกคนจะต้องตั้งใจทำความดีให้เต็มที่ ไปชักชวนคนมาทำความดี ช่วงนี้เป็นโอกาสดีของพวกเรา ที่จะได้ทำหน้าที่ผู้นำบุญยอดกัลยาณมิตรเหมือนอย่างพระอินทร์ เพราะกระแสโลกในปัจจุบันถูกอวิชชาปกคลุมอยู่มาก ในยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนนี้ มีสื่อต่าง ๆ ที่นำมาซึ่งความร้อใจ เป็นทางมาแห่งบาปอกุศล และดูเบาในเรื่องการทำบุญกุศล ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเรา บุญนี่จะเป็นเสบียงในการเดินทางไกลข้ามภพข้ามชาติจนกระทั่งถึงที่สุดแห่งธรรม

เพราะฉะนั้น ให้ทุกท่านทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตร ผู้มีหัวใจประดุจพระบรมโพธิสัตว์ ชักชวนชาวโลกให้มาประพฤติธรรม เข้าวัดฟังธรรม และสั่งสมบุญกันให้เต็มที่ นอกจากเราจะมีสุคติเป็นที่ไปแล้ว ชาวโลกอีกมากมายจะได้พบความสุขในสัมปรายภพเหมือนพวกเราอีกด้วย

เอกสารประกอบบทความ :

พระไตรปิฎกและอรรถกถาแปล ฉบับมหาหมากุฎราชวิทยาลัย มหาคัมภีรชาดก เล่ม ๖๐ หน้า ๑๖๘

จัดทำโดย : กองอนุศาสนาจารย์ กรมยุทธศึกษาทหารอากาศ

คณอก.จัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลของ ทอ.มีคุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติราชการ